

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА
ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНИ
(Держенергоефективності)**

пров. Музейний, 12, м. Київ, 01001,
тел.: (044) 590-59-60; 590-59-74
факс (044) 590-59-61, 590-59-75

**Народному депутату України
Мельничуку І.І.**

01008, Київ, вул. М. Грушевського, буд. 5

Копії:

✓ **Верховна Рада України**

Шановний Іване Івановичу!

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України розглянуло Ваш запит від 08.09.2016 № 229/09-72, що був направлений листом Голови Верховної Ради України від 09.09.2016 № 11/10-96 (вх. № 481/01/8-16 від 14.09.2016), та повідомляє наступне.

Відповідно до частини четвертої статті 5 Закону України «Про банки та банківську діяльність» органам державної влади і органам місцевого самоврядування забороняється будь-яким чином впливати на керівництво чи працівників банків у ході виконання ними службових обов'язків або втручатись у діяльність банку, за винятком випадків, передбачених законом.

Враховуючи наведене, питання та умови надання банківських кредитів належить виключно до господарської діяльності банків та не відноситься до компетенції Держенергоефективності.

На сьогоднішній день в Україні діє Державна цільова економічна програма енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2016 роки, що затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 №243 (далі – Програма), в рамках якої передбачено співфінансування з державного бюджету енергоефективних заходів. Так, за Програмою передбачено відшкодування частини суми залучених кредитів за такими напрямками:

- стимулювання фізичних осіб - індивідуальних власників житла (одно-, дво-квартирні будинки та окремі квартири багатоквартирних будинків);
- стимулювання придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (за винятком природного газу та електроенергії);
- стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) та житлово-будівельних кооперативів (ЖБК) до впровадження енергоефективних заходів у багатоквартирних будинках.

Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо ефективного використання енергетичних ресурсів та

11:00:38

№252-01/15/1-16 от 22.09.2016

енергозбереження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2011 № 1056 «Деякі питання використання коштів у сфері енергоефективності та енергозбереження» (далі – Порядок), визначено публічні акціонерні товариства «Державний ощадний банк України», «Державний експортно-імпорتنний банк України» та публічне акціонерне товариство акціонерний банк «Укргазбанк» як установи, що уповноважені надавати кредити за даною програмою державної підтримки.

Відповідно до підпункту 4 пункту 5 Порядку відшкодування частини суми кредиту здійснюється в межах коштів, передбачених у державному бюджеті на відповідний рік, та відповідно до помісячного плану асигнувань в порядку черговості надходження до Держенергоефективності зведених реєстрів позичальників.

Так, на 2016 рік у державному бюджеті передбачено 893,8 млн грн на відшкодування в рамках Програми, що втричі більше суми 2015 року. В поточному році спостерігається різке зростання динаміки попиту на Програму, зокрема, активно залучають кредити індивідуальні домогосподарства на впровадження енергоефективних заходів.

Враховуючи це, Держенергоефективності звернулось до уповноважених банківських установ з проханням забезпечити видачу кредитів з врахуванням залишків коштів, передбачених в державному бюджеті на відповідний рік для здійснення відшкодування за Програмою. За інформацією наданою уповноваженими установами з липня поточного року призупинено видачу кредитів за напрямками «стимулювання населення».

Разом з тим, продовжує функціонувати напрямок Програми стимулювання ОСББ та ЖБК до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективних матеріалів та обладнання.

З метою забезпечення подальшої реалізації Програми, Кабінетом Міністрів України була прийнята постанова від 27.07.2016 № 589 «Про внесення змін до постанов КМУ від 1 березня 2010 р. № 243 і від 17 жовтня 2011 р. №1056», що була опубліковано в «Офіційному віснику України» №71 від 16.09.2016 та в газеті «Урядовий кур'єр» №174 від 16.09.2016.

Згідно з § 31 Регламенту Кабінету Міністрів України, постанова Кабінету Міністрів набирає чинності з дня її офіційного опублікування, якщо інше не передбачено такою постановою, але не раніше дня її опублікування. Постанови Кабінету Міністрів публікуються в офіційних виданнях – «Офіційному віснику України» та газеті «Урядовий кур'єр».

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.07.2016 №589, *шляхом перерозподілу* з інших напрямків Програми, Уряд виділив 100 млн грн на реалізацію напрямку «стимулювання фізичних осіб на впровадження енергоефективних заходів» та зрівняв розмір відшкодування до 35 відсотків за цим напрямком як для субсидіантів, так і для позичальників, які не є отримувачами субсидій на оплату житлово-комунальних послуг.

Принагідно інформуємо, що продовжується робота із залучення місцевої влади до співфінансування заходів з енергоефективності для населення. Станом на 20 вересня 2016 року вже прийнято 196 місцевих програм підтримки впровадження енергоефективних заходів, більш детальна інформація розміщена

на сайті Держенергоефективності (<http://saee.gov.ua/>) у розділі «Державна підтримка енергозбереження».

Щодо стратегічних ініціатив.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 № 1228-р схвалено Національний план дій з енергоефективності на період до 2020 року та затверджено План заходів з реалізації Національного плану дій з енергоефективності на період до 2020 року.

Також, слід зазначити, що одним із важливих зобов'язань України, як повноправного члена Енергетичного співтовариства, є імплементація у національне законодавство вимог Директив Європейського Парламенту та Ради 2012/27/ЄС «Про енергетичну ефективність» та 2010/31/ЄС «Про енергетичну ефективність будівель» в рамках виконання ратифікованого Договору про заснування Енергетичного Співтовариства.

На сьогодні ефективність споживання паливно-енергетичних ресурсів установами бюджетної сфери України залишається досить низькою та не відповідає європейським стандартам.

Відповідно до Національного плану дій з енергоефективності на період до 2020 року, що схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 № 1228-р, Україною взято зобов'язання щодо досягнення національної мети енергозбереження у 2020 році, що становить 9%, або 6,5 млн тонн нафтового еквіваленту.

Наразі, саме у скороченні споживання енергії бюджетною сферою знаходиться значний резерв підвищення енергоефективності країни в цілому. Проте у державному та місцевих бюджетах не достатньо коштів для інвестицій в підвищення енергоефективності об'єктів бюджетної сфери.

Враховуючи зазначене, Верховною Радою України було прийнято:

- Закон України «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації» від 09.04.2015 № 327-VIII;
- Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації» від 09.04.2015 № 328-VIII.

На їх виконання, постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 №845 було затверджено примірний енергосервісний договір. В свою чергу, Міністерством фінансів України прийнято наказ від 06.11.2015 №996 «Про внесення зміни до економічної класифікації видатків бюджету» відповідно до якого доповнено економічну класифікацію видатків бюджету позицією 2276 «Оплата енергосервісу», (наказ Мінфіну від 14.01.11 № 11 «Про бюджетну класифікацію»), що дозволить бюджетним установам формувати видатки із врахуванням витрат за укладеними «енергосервісними договорами».

Таким чином, в Україні запроваджується новий механізм енергомодернізації будівель бюджетних установ – механізм енергосервісу (ЕСКО).

Відповідно до чинного законодавства у сфері енергосервісу, виключно розпорядники бюджетних коштів, в оперативному управлінні або господарському виданні яких знаходяться об'єкти, щодо яких здійснюється

закупівля енергосервісу, мають брати довгострокові зобов'язання за енергосервісом.

Під час проведення 12 травня 2016 року у м. Києві II Форуму енергоефективного партнерства, в рамках широкої інформаційно-роз'яснювальної кампанії, Держенергоефективності спільно з місцевими органами влади були організовані регіональні навчальні семінари щодо практичного впровадження механізму енергосервісу в бюджетній сфері.

За результатами зазначеного Форуму голови 17 облдержадміністрацій та міські голови 18 міст обласних центрів підписали Меморандуми про партнерство у сфері енергосервісу.

Крім того, з метою подальшого стимулювання практичного впровадження механізму енергосервісу, Держенергоефективності сформовано «Комунікаційний план 25» (інформаційно-роз'яснювальних кампаній) щодо ЕСКО для підписантів Меморандумів.

Метою зазначеної кампанії є роз'яснення головним розпорядникам бюджетних коштів обл/райдержадміністрацій, виконкомів міських рад, а також керівникам бюджетних установ механізму укладення енергосервісних договорів для здійснення термомодернізації будівель бюджетних установ.

Варто зазначити, що в Україні, на сьогоднішній день, відсутня законодавча база, яка б забезпечувала надійну основу для реалізації енергоефективної політики у повному обсязі. Основним законодавчим актом, що регулює відносини у цій сфері, є Закон України «Про енергозбереження», прийнятий у 1994 році який давно вичерпав свій ресурс. Для усунення зазначеної проблеми та з метою врегулювання на законодавчому рівні питання щодо підвищення енергетичної ефективності в будівлях, Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України спільно з Державним агентством з енергозбереження та енергоефективності України було розроблено проект Закону України «Про енергетичну ефективність будівель». Крім того, для імплементації Директиви 2012/27/ЄС «Про енергетичну ефективність», наразі, розробляється проект Закону України «Про енергетичну ефективність».

Метою законопроекту «Про енергетичну ефективність будівель» є визначення правових, економічних та організаційних засад діяльності у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель, створення умов для раціонального споживання енергетичних ресурсів.

Даним законопроектом, серед іншого, визначаються організаційно-правові засади сертифікації енергетичної ефективності будівель, загальні засади професійної діяльності в сфері енергетичної ефективності будівель, нормативно-правові засади здійснення незалежного моніторингу сертифікатів енергетичної ефективності будівель та звітів про результати обстеження систем опалення, гарячого водопостачання та кондиціонування повітря будівель, особливості розроблення національних планів щодо збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії тощо.

Разом з тим, Держенергоефективності ведеться активна робота щодо розробки проекту Закону України «Про енергетичну ефективність». Так, було утворено міжвідомчу Робочу групу з розроблення проекту зазначеного Закону України «Про енергетичну ефективність», до складу якої увійшли представники

зацікавлених органів державної влади (НКРЕКП, Міненерговугілля, Мінрегіону), експертного середовища, Групи підтримки України при Європейській Комісії проектів міжнародної технічної допомоги, яка наразі розпочала свою роботу.

У проекті Закону України «Про енергетичну ефективність» передбачається правове врегулювання державної політики у сфері енергоефективності, визначення повноважень органів державної влади у цій сфері суспільних відносин, передбачено затвердження стратегії термомодернізації житлових та нежитлових будівель, визначено зобов'язання щодо термомодернізації будівель, що забезпечують діяльність органів державної влади. Також, цим законопроектом передбачено запровадження системи зобов'язань з енергоефективності, яка передбачає забезпечення енергопостачальними організаціями сукупного щорічного скорочення споживання енергії споживачами. Окрім того, проектом Закону планується врегулювати питання формування організаційних та правових засад здійснення енергоаудиту, запровадження систем енергоменеджменту, функціонування системи енергосервісу, створення та виконання національних планів дій з енергоефективності тощо.

Передбачається, що прийняття проектів Законів України «Про енергетичну ефективність» та «Про енергетичну ефективність будівель» в значній мірі сприятиме переходу України на енергозберігаючий шлях розвитку.

З метою забезпечення виконання в повному обсязі зобов'язань, взятих Україною відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також, у рамках Протоколу про приєднання до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, Україна впроваджує систему енергетичного маркування енергоспоживчих продуктів відповідно до оновленого законодавства ЄС.

У рамках виконання вказаних зобов'язань, Україна розробила Технічний регламент щодо енергетичного маркування енергоспоживчих продуктів, Технічний регламент енергетичного маркування побутових електричних холодильників та Технічний регламент енергетичного маркування побутових пральних машин, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 07.08.13 № 702, Технічний регламент енергетичного маркування електричних ламп та світильників, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.15 №340, а також Технічний регламент енергетичного маркування побутових посудомийних машин, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.15 №514.

Крім того, Держенергоефективності розроблено та здійснюється супровід проектів технічних регламентів енергетичного маркування, зокрема:

- телевізорів;
- кондиціонерів повітря;
- побутових барабанних сушильних машин;
- побутових духових шаф та кухонних витяжок.

Робота Держенергоефективності у зазначеному напрямку враховує національні інтереси з такого питання, як підвищення рівня енергоефективності української економіки шляхом використання енергоефективного обладнання, а

також ключові питання з точки зору українських товаровиробників у контексті створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.

Позитивними наслідками, обумовленими адаптацією законодавства України у сфері енергетичного маркування до законодавства ЄС, будуть:

- сприяння торговельному обміну між Україною та ЄС, шляхом створення гармонізованого правового поля для забезпечення діяльності суб'єктів торговельних відносин;
- посилення конкурентних позицій українських підприємств;
- покращення конкурентного середовища, як ключового економічного чинника;
- підвищення вимог та стандартів щодо якості продукції;
- підвищення рівня прав споживачів;
- забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України.

**З повагою,
Голова**

С. Савчук

